

НАРЕДБА № 8 ОТ 20 МАРТ 2007 Г. ЗА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И/ИЛИ ОДОБРЕНИЕ НА ПРОИЗВЕЖДАНЯ И ТЪРГУВАН ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ГРУПИТЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ РАСТЕНИЯ - ЗЪРНЕНИ, МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ, ФУРАЖНИ, ЗЕЛЕНЧУКОВИ, КАРТОФИ И ЦВЕКЛО

В сила от 06.04.2007 г.

Издадена от министъра на земеделието и горите

Обн. ДВ. бр.29 от 6 април 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 декември 2007г., изм. ДВ. бр.79 от 16 октомври 2012г., изм. ДВ. бр.30 от 9 април 2019г., изм. ДВ. бр.34 от 23 април 2021г., изм. ДВ. бр.41 от 3 юни 2022г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. процедурите по сертификация на посевния материал (семената) в категории, съответстващи на растителните видове от групите култури - зърнени, маслодайни, влакнодайни, фуражни, зеленчукови и цвекло, определени с наредбите по чл. 29, ал. 6 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ), произведени на територията на Република България;

2. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) процедурите по сертификация и/или одобрение на посевния материал (семената) от картофи в съответните категории, определени с Наредба № 16 от 2008 г. за търговия на посевен материал от картофи на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 54 от 2008 г.) (Наредба № 16 от 2008 г.) и Наредба № 15 от 2015 г. за търговия на предбазови, базови и сертифицирани семена картофи от съответните класи на пазара на Европейския съюз (ДВ, бр. 59 от 2015 г.) (Наредба № 15 от 2015 г.), произведени на територията на Република България;

3. процедурата при разфасоване в малки опаковки.

Глава втора. ПРОЦЕДУРИ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ НА СЕМЕНАТА

Раздел I. Общи изисквания

Чл. 2. (1) Процедурите по сертификация, описани в тази глава, се отнасят до семената от групите култури - зърнени, маслодайни и влакнодайни, фуражни и зеленчукови култури и цвекло, с изключение на семената от картофи.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) сертифицира семената от зърнени, маслодайни, влакнодайни, фуражни и зеленчукови култури и цвекло в категории по чл. 30, ал. 1 ЗППМ в зависимост от вида култура, които отговарят на изискванията при полска инспекция и лабораторни анализи за посевни качества и здравно състояние на семената, определени с наредбите по чл. 29, ал. 6 ЗППМ.

(3) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сертифицира семената от културите по ал. 2 в случаите на търговия или за производство на сертифицирани семена, които се получават като генерации преди "базовите" семена.

Чл. 3. Сертификацията на семената се извършва след положителни резултати от полска инспекция и лабораторен анализ.

Чл. 4. (1) За извършване на сертификацията на семената от видовете по чл. 2, ал. 2 в съответните категории лицата по чл. 28 ЗППМ подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС в териториалното звено (ТЗ) на ИАСАС, в чийто район са площите за семепроизводство. Образци на заявленията за сертификация се предоставят на заявителите от ТЗ.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. скица на имота (на който е засят посеvät), придружена с декларация от заявителя, в която се посочват кадастрален № на имота (парцела) и землището;

2. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 20.12.2007 г., изм. - ДВ, бр. 79 от 2012 г., в сила от 16.10.2012 г.) документи за изходния материал - сертификат и/или документ за търговия на семена от внос от трети страни, официалните етикети за семена от категория базови от пшеница, ечемик, тритикале и ориз, растителен паспорт/фитосанитарен сертификат, за културите, за които се изисква такъв, и документ за резултата от грунтов контрол, ако има издаден такъв от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС);

3. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) копие на разрешителното, издадено от министъра на земеделието, за производство на семена от коноп със съдържание на тетрахидроканабинол под 0,2 тегловни процента съгласно Наредба № 1 от 2018 г. за условията и реда за издаване на разрешения за отглеждане на растения от рода на конопа (канабис), предназначени за влакно, семена за фураж и храна и семена за посев, със съдържание под 0,2 тегловни процента на тетрахидроканабинол, определено в листната маса, цветните и плодните връхчета, за търговия и контрол (ДВ, бр. 25 от 2018 г.) - при подадена заявка за сертификация на семена от коноп.

(3) Заявлението за сертификация се подава не по-късно от 30 дни след поникването на семената и се регистрира в ТЗ в деня на получаването му.

Раздел II.

Процедура за извършване на полска инспекция

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Полската инспекция се извършва за установяване съответствието на посева с изискванията за културата при полска инспекция, съгласно наредбите по чл. 29, ал. 6 по методи, утвърдени от министъра на земеделието по чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

Чл. 6. Заявителят по чл. 4, ал. 1 е длъжен писмено да уведоми ТЗ на ИАСАС, в което е подал заявлението за сертификация, 7 дни преди настъпване на съответната фаза на развитие на културата за извършване на преглед.

Чл. 7. (1) Резултатите от полската инспекция се отразяват в акт за полска инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Актът се издава от инспектора, извършил полската инспекция, в тридневен срок от последния преглед на полето.

(3) Актът за полска инспекция се съставя в два екземпляра. Единият екземпляр се предоставя на заявителя, вторият се съхранява в ТЗ на ИАСАС или от инспектора по чл. 6 ЗППМ, когато полската инспекция е извършена от него.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Актът за полска инспекция на хибридни семена се издава само ако резултатите от последващ контрол на родителските компоненти показват, че всеки от тях отговаря на изискванията за съответната категория, посочени в методите за последващ контрол, утвърдени от министъра на земеделието.

Чл. 9. (1) Когато резултатите от извършен преглед показват несъответствие на посева с изискванията на съответната наредба по чл. 29, ал. 6, но тези несъответствия могат да бъдат отстранени, инспекторът определя срок за отстраняването им.

(2) След изтичане на срока инспекторът извършва повторен преглед в същата фаза на развитие на културата.

Чл. 10. Когато резултатите от полската инспекция покажат несъответствие на посева с изискванията, определени с наредбите по чл. 29, ал. 6 ЗППМ, и несъответствията не могат да бъдат отстранени или повторният преглед покаже, че не са отстранени, посевът се бракува или със съгласието на заявителя се категоризира в по-ниска категория.

Чл. 11. (1) Когато заявителят не е съгласен с резултатите от полската инспекция (извършения преглед), той може в срок до 5 дни от уведомяването му за резултата да поиска арбитражен преглед.

(2) Арбитражният преглед се извършва от комисия, определена със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС, в присъствието на инспектора, извършил прегледа, и заявителя или упълномощено от него лице.

(3) Забранява се производителят да извършва допълнителни манипулации в посева в периода между последния преглед и арбитражния преглед.

Заявителят писмено декларира, че няма да извършва допълнителни манипулации в посева и представя декларацията към искането по ал. 1.

(4) Резултатът от арбитражния преглед е окончателен.

Чл. 12. (1) Когато по време на прегледите на посеви за производство на "базови" семена царевица се установят стойности, които са близки, но не по-ниски от минималните или равни на минималните, по преценка на полския инспектор се вземат проби за извършване на последващ контрол чрез електрофореза, което се отразява в акта за полска инспекция.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Размерът на пробите и начинът на вземането им се определят с методите по чл. 31, ал. 6 ЗППМ, утвърдени от министъра на земеделието.

Чл. 13. (1) След издаване на акта за полска инспекция на царевица и на документа от електрофореза в случаите по чл. 12, ал. 1 по искане на заявителя инспектор от ТЗ на ИАСАС, където е подадено заявлението за сертификация, може да извърши хамбарна инспекция на прибраните кочани царевица.

(2) В 3-дневен срок от приключване на хамбарната инспекция инспекторът от ТЗ по ал. 1, упълномощен от изпълнителния директор на ИАСАС, издава акт за хамбарна инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(3) Актът за хамбарна инспекция е в два екземпляра. Единият екземпляр се предоставя на заявителя, вторият се съхранява в ТЗ по чл. 4, ал. 1.

Чл. 14. За извършените инспекции по този раздел заявителят заплаща такси, определени с Тарифата за таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал и тарифата, приета с ПМС № 310 от 2004 г. (ДВ, бр. 104 от 2004 г.).

Раздел III.

Процедури при заготовка, опаковане и етикетиране на семената с цел сертификация

Чл. 15. (1) Семената, произведени от посевите и одобрени с актове за полска инспекция, а за царевицата в случаите по чл. 12, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 - одобрени съответно с документ от електрофореза и акт за хамбарна инспекция, когато е издаден такъв, се почистват и заготвят в хомогенни партии и се опаковат. Заявителят определя нетна маса на опаковката или броя семена в нея.

(2) Партидите трябва да имат максимални размери в зависимост от вида култура, определени с наредбите по чл. 29, ал. 6 ЗППМ.

(3) При заготовка на семена от определени видове на фракции фракциите формират отделни партии.

Чл. 16. (1) Семената се опаковат в нови хартиени, синтетични, метални или в други опаковки от естествени материали, които не се използват за повторно опаковане.

(2) В зависимост от начина на затварянето им опаковките могат да бъдат:

1. машинно защити;
2. завързани с канап или друг материал, устойчив на късане;
3. затварящи се чрез топло залепване;
4. метални или синтетични със затваряне, съответстващо на вида материал.

Чл. 17. (1) Преди да се извърши опаковането и етикетирането на семената, заявителят отправя писмено искане за етикети до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намират семената, в което се посочват: големината и броят на партидите, нетната маса и/или броят на семената в опаковките и тяхното местонахождение.

(2) Заявителят е длъжен да върне в ТЗ на ИАСАС, издало етикетите, останалите неизползвани етикети с придружително писмо, в което посочва вида и броя на етикетите.

Чл. 18. Опаковането и етикетирането на семената е по условията на съответната наредба по чл. 29, ал. 6.

Чл. 19. (1) Забранява се отварянето на опаковките освен с писмено разрешение на ИАСАС в случаите на презаготовка на семената с цел сертифицирането им, за което се спазва процедурата по чл. 17.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 20.12.2007 г.) В случаите на последващо разфасоване на семена в опаковки с по-малка нетна маса от първоначалната също се спазва процедурата по чл. 17. Упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице проверява на място извършваните дейности по запечатване на новите опаковки, като разходите за това са за сметка на заявителя.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 20.12.2007 г.) Отстранените етикети от опаковките по ал. 1 и ал. 2 се връщат в ТЗ на ИАСАС по условията на чл. 17, ал. 2.

Раздел IV.

Процедура при вземане на проби

Чл. 20. (1) Проби за лабораторни анализи с цел сертификация се вземат от партиди след заготовка съгласно раздел III.

(2) Вземане на проби се извършва и при презаготовка, и при проверка кълняемостта на семената.

Чл. 21. (1) Вземането на проби се извършва официално от длъжностни лица пробовземачи, упълномощени от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Проби се вземат в присъствието на заявителя или негов представител.

Чл. 22. (1) Пробовземачът взема изходна проба, от която формира средни проби с размери, посочени в съответната наредба по чл. 29, ал. 6. Средните проби в зависимост от вида култура са предназначени за:

1. лабораторен анализ за аналитична чистота и кълняемост;
2. лабораторен анализ за влага;
3. фитосанитарен контрол;
4. последващ контрол;
5. съхранение в ТЗ на ИАСАС;
6. съхранение от заявителя - по негово искане.

(2) Пробата по ал. 1, т. 5 се съхранява до изтичане срока на действие на сертификата и се ползва при необходимост от допълнителни изпитвания, включително за арбитражни анализи.

Чл. 23. (1) Пробовземачът изготвя протокол за взетите проби по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Протоколът се подписва от пробовземача и от заявителя или от упълномощено от него лице.

Чл. 24. (1) Пробовземачът изпраща в 3-дневен срок взетите проби за лабораторни анализи и/или за последващ контрол.

(2) Взетите проби се използват само за целите на изпитванията по ал. 1. Остатъчните количества не се връщат на заявителя.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) За културите царевица, слънчоглед и други, на които се извършва последващ контрол по утвърдени методи за лабораторни анализи и последващ контрол от министъра на земеделието, пробите се изпращат за определяне на посевни качества в съответната лаборатория след получаване на документ с положителен резултат от последващия контрол.

Чл. 25. Заявителят може да поиска лабораторен анализ за проверка посевните качества на семената преди окончателната им заготовка в лаборатория съгласно раздел V. Резултатите от лабораторните анализи не са официални.

Чл. 26. Разходите по изпращането на пробите за лабораторни анализи в съответната лаборатория и в ТЗ за грунтов контрол са за сметка на заявителя.

Раздел V.

Процедура при извършване на лабораторни анализи за посевни качества и здравно състояние на семената

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Взетите проби семена се изследват за посевни качества - аналитична чистота, кълняемост и влага, в лаборатория на ИАСАС или в лаборатория, одобрена от министъра на земеделието за извършване на анализи на семена за целите на сертификация и/или одобрение на търговските семена по условията на чл. 7, ал. 1 и 2 ЗППМ и по изискванията на наредбите по чл. 29, ал. 6 ЗППМ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Фитосанитарният контрол за здравно състояние на семена от култури, определени с Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.) се извършва в лаборатория на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) и/или в лаборатория по чл. 8 ЗППМ.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Лабораторните анализи на семената се извършват с цел установяване съответствието на семената с изискванията на съответната наредба по чл. 29, ал. 6 ЗППМ по методи, утвърдени от министъра на земеделието, съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ.

(2) Лабораторията, извършила анализа, издава документ за резултатите по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(3) Документът се съставя в три екземпляра: един за лабораторията, един за ТЗ на ИАСАС, взело пробите, и един за заявителя.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Лабораторията на БАБХ или лабораторията, одобрена от министъра на земеделието по чл. 8 ЗППМ, извършила фитосанитарния контрол чрез лабораторни анализи, издава фитосанитарен (растителен) паспорт за културите по Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол, когато те съответстват на изискванията. Фитосанитарният (растителният) паспорт се предоставя на заявителя и ТЗ на ИАСАС, взело пробите.

Чл. 29. Когато резултатите от лабораторните анализи показват, че семената отговарят на изискванията за посевни качества и/или здравно състояние, и е издаден фитосанитарен (растителен) паспорт за семената, за които се изисква, те могат да бъдат предлагани на пазара.

Чл. 30. (1) Когато резултатите от лабораторните анализи показват, че семената не отговарят на изискванията за посевни качества и/или здравно състояние и на фитосанитарните изисквания, лабораторията, извършила анализа, писмено уведомява заявителя и ТЗ, взело пробите.

(2) Забранява се предлагането на пазара на семената по ал. 1. Заявителят е длъжен да върне издадените етикети в ТЗ на ИАСАС.

Чл. 31. (1) Заявителят може да отстрани отклоненията от изискванията за посевни качества и здравно състояние на семената чрез презаготовка, след която се извършва повторен анализ.

(2) Заявителят може да отстрани отклоненията от изискванията за кълняемост на семената чрез смесване със семена от други партии от същия вид, сорт и размножение.

Чл. 32. (1) Ако не е съгласен с резултатите от лабораторните анализи за посевни качества на семената или здравно състояние, заявителят може да подаде заявление до изпълнителния директор на ИАСАС за арбитражен лабораторен анализ.

(2) Арбитражният анализ се извършва в централната лаборатория на ИАСАС.

(3) За целите на арбитражния анализ се извършва ново вземане на проба.

Чл. 33. За резултатите от лабораторен анализ заявителят заплаща такса, определена с тарифата съгласно ПМС № 310 от 2004 г. за утвърждаване на Тарифа за таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал. В 5-дневен срок от заплащане на таксата от заявителя се издава документ за лабораторен анализ.

Раздел VI.

Процедура за издаване на сертификати и тяхното прилагане

Чл. 34. (1) Когато семената отговарят на изискванията по тази глава, изпълнителният директор на ИАСАС или упълномощено от него длъжностно лице издава сертификат по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Сертификатът се издава в 5-дневен срок от получаване на документите от лабораторните анализи за посевни качества и/или здравно състояние, и/или фитосанитарен (растителен) паспорт за културите по Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол след заплатена такса, определена с тарифата съгласно ПМС № 310 от 2004 г. за утвърждаване на Тарифа за таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал.

(3) Сертификатът се съставя в два еднообразни екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС, което е взело пробите.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 34 от 2021 г., в сила от 23.04.2021 г.)

Чл. 35. (1) Базовите семена, които не отговарят на изискванията за кълняемост, съгласно наредбите по чл. 29, ал. 6 ЗППМ могат да бъдат сертифицирани и да се предлагат на пазара при условията, посочени в съответните наредби.

(2) Сертификатът се издава при спазване процедурата по чл. 34.

Чл. 36. Когато "сертифицираните" семена от съответната категория не отговарят на изискванията за кълняемост съгласно наредбите по чл. 29, ал. 6 ЗППМ, с цел преодоляване на временни затруднения поради недостиг на семена от

категориите "сертифицирани" на пазара в страната и за получаване на разрешение за търговия с такива семена се прилага процедура съгласно чл. 39 ЗППМ.

Глава втора. **ПРОЦЕДУРИ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И/ИЛИ ОДОБРЕНИЕ НА** **СЕМЕНА ОТ КАРТОФИ**

Раздел I. **Общи изисквания**

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сертифицира семената от картофи в категории "базови" (ЕС класа 1, ЕС класа 2 и ЕС класа 3) и "сертифицирани" класа А и класа Б, които отговарят на изискванията, определени с тази наредба, Наредба № 16 от 2008 г. и Наредба № 15 от 2015 г.

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол контролира и одобрява "изходния материал" ("изходните семена") картофи по условията на раздел II, съответстващи на изискванията по Наредба № 15 от 2015 г. и настоящата наредба.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сертифицира "изходните семена" като "предбазови" (семена от генерации преди базовите) по условията на "базови семена" в случаите на предлагане на пазара или по искане на селекционера за производство на сертифицирани семена класа А и класа Б, когато отговарят на изискванията на Наредба № 15 от 2015 г., Наредба № 16 от 2008 г. и настоящата наредба.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Фитосанитарният контрол за здравно състояние на семената от картофи се извършва от БАБХ, която издава фитосанитарен (растителен паспорт) за семената, които отговарят на изискванията.

Чл. 39. Сертификацията на семената от картофи и/или одобрението на "изходните семена" се извършва съгласно процедури, включващи условията и реда, определени с тази наредба.

Чл. 40. (1) За извършване на сертификация на семената от картофи в съответната категория лицата по чл. 28 ЗППМ подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, в ТЗ на ИАСАС, в чийто район са площите за семепроизводство. Образци на заявленията се предоставят на заявителите от ТЗ.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. скица на имота (на който е засят посевет), придружена с декларация от заявителя, в която се посочват кадастрален № на имота (парцела) и землището;

2. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) документ от БАБХ, удостоверяващ, че площите за семепроизводство са свободни от картофени цистообразуващи нематоди;

3. декларация от заявителя за отглежданите видове на площите по т. 2 през последните 3 години за предбазови и базови семена и през последните две години за сертифицирани семена класи А и Б;

4. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 20.12.2007 г.) документи за изходния материал - сертификат/ документ за одобрение на "изходни семена" и растителен паспорт/фитосанитарен сертификат.

(3) Заявлението за сертификация се подава ежегодно не по-късно от 20 дни след поникването на картофите и се регистрира в ТЗ в деня на получаването му.

Чл. 41. (1) За извършване на контрола и одобрението от ИАСАС на "изходните семена" от картофи лицата по чл. 26 ЗППМ, които извършват сортоподдържане и които са одобрени и регистрирани по условията на чл. 28 ЗППМ, подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, в ТЗ на ИАСАС, в чийто район са обектите (помещенията, площите) за производство на изходни семена. Образци на заявленията се предоставят на заявителите от ТЗ.

(2) Заявлението се придружава от документите по чл. 40, ал. 2 за "предбазови семена".

(3) Заявлението по ал. 1 се подава ежегодно в срок до 20 дни след поникване на картофите и се регистрира в ТЗ на ИАСАС в деня на получаването му.

Раздел II.

Процедура по одобрението на "изходните семена" ("изходния материал") картофи за производство на базови семена

Чл. 42. (1) При прилагане на методите за микроразмножаване ("in vitro") се спазват следните условия:

1. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) майчините клубени за микроразмножаване да съответстват на изискванията съгласно т. 1.1 на приложение № 1 на Наредба № 15 от 2015 г.;

2. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) получените чрез микроразмножаване от майчините клубени по т. 1 "миниклубени", както и преразмножените "миниклубени", да съответстват на изискванията на т. 1.2 на приложение № 1 на Наредба № 15 от 2015 г.;

3. за установяване съответствието с изискванията по т. 2 не се прилага задължително официално тестиране или тестиране под официален контрол; по искане на лицата по чл. 26 ЗППМ те могат да ползват услугите на ИАСАС за лабораторни тестирания при подадена от тях писмена заявка.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Посевите (растенията) и директните от тях клубени - като "изходни семена", получени от преразмножените "миниклубени" по ал. 1, т. 2, трябва аналогично да съответстват на изискванията, предвидени при "клонската селекция" съгласно приложение № 1,

т. 3 на Наредба № 15 от 2015 г. и изискванията при полска инспекция съгласно Наредба № 16 от 2008 г. и на тази наредба.

(3) Изискванията към посевите по ал. 2 се установяват чрез официални полски инспекции. В случаи на съмнения полският инспектор може да вземе проби от листа (от посева) за лабораторни тестирания за вируси по метода "Елайза" в лаборатория на ИАСАС.

(4) "Елайза тест" се извършва и на клубените на "изходните семена" в лаборатория на ИАСАС.

(5) За извършените полски инспекции и лабораторни тестирания се издават съответно акт за полска инспекция и документ от лабораторния тест по утвърдени от изпълнителния директор на ИАСАС образци.

(6) Документите по ал. 5 се издават от упълномощени от изпълнителния директор на ИАСАС лица в 5-дневен срок от приключване на полската инспекция, съответно анализа, след заплатена такса, определена с тарифата съгласно ПМС № 310 от 2004 г. за утвърждаване на Тарифа за таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Когато посевите по ал. 2 съответстват на изискванията на приложение № 1, т. 3 на Наредба № 15 от 2015 г. и изискванията при полска инспекция съгласно Наредба № 16 от 2008 г. и настоящата наредба, произведените от тях "изходни семена" могат да се използват за производство на базови семена.

(8) За "изходните семена" от картофи по ал. 7 ИАСАС издава документ за одобрение по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(9) Семената от картофи по ал. 8 се заготвят под отговорността на производителя и са предназначени за производство на базови семена, собственост на производителя.

Чл. 43. (1) При прилагане методите на клонова селекция се спазват следните условия:

1. майчините клубени, използвани в клоновата селекция, предназначени за преразмножаване в потомства (клонове), трябва да отговарят на изискванията на чл. 42, ал. 1, т. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) потомствата (клоновете) трябва да съответстват на изискванията на т. 2.1 на приложение № 1 на Наредба № 15 от 2015 г. и изискванията при полска инспекция.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Посевите (растенията) и директните от тях клубени - като "изходни семена", получени от "клонове" или "обединени клонове", трябва да съответстват на изискванията съгласно приложение № 1, т. 3 на Наредба № 15 от 2015 г. и изискванията при полска инспекция съгласно Наредба № 16 от 2008 г. и на тази наредба.

(3) Изискванията към посевите по ал. 2 се установяват чрез официални полски инспекции. В случаи на съмнения полският инспектор може да вземе проби от листа (от посева) за лабораторни тестирания за вируси по метода "Елайза" в лаборатория на ИАСАС.

(4) "Елайза тест" се извършва и на клубените на "изходните семена" в лаборатория на ИАСАС.

(5) За "изходните семена" картофи, получени при клонова селекция, се прилагат изискванията по чл. 42, ал. 5 - 9.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Когато "изходните семена" картофи се предлагат на пазара (търгуват) или по искане на селекционера са предназначени за производство на сертифицирани семена класа А и класа Б, те се сертифицират като "предбазови" по условията на "базови семена" съгласно Наредба № 16 от 2008 г. и ако отговарят на изискванията по приложение № 1, т. 3 на Наредба № 15 от 2015 г.

Раздел III.

Процедура за извършване на полска инспекция с цел сертификация

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Полска инспекция се извършва за установяване съответствието на посева с изискванията съгласно Наредба № 16 от 2008 г., Наредба № 15 от 2015 г., тази наредба и по методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието по чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

(2) Полската инспекция се извършва официално от инспектори на ИАСАС.

Чл. 46. (1) Полската инспекция се извършва чрез прегледи на посевите в съответни фази, когато посевът има добре развити сортови признаци.

(2) Процедурата за извършване на полска инспекция е в съответствие с разпоредбите на глава втора, раздел II.

Раздел IV.

Процедури при заготовка, опаковане и етикетиране на семената с цел сертификация

Чл. 47. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Семената от картофи, произведени от одобрени при полска инспекция посеви, се заготвят и сортират по фракции, по партиди, съгласно изискванията на Наредба № 16 от 2008 г.

(2) Посевният материал от картофи се транспортира, сортира, заготвя и складира отделно от картофите, предназначени за цели, различни от семепроизводство.

Чл. 48. (1) Семената от картофи, предназначени за сертификация, се опаковат в опаковки от естествени материали или в контейнери.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Опаковането и етикетирването са по условията на Наредба № 16 от 2008 г.

(3) В зависимост от начина на поставяне етикетът може да бъде:

1. защит за опаковката;
2. нанизан на канап или на друг материал, устойчив на късане, придружен с пломба.

Чл. 49. (1) Преди да се извърши опаковането и етикетирването на семената, заявителят подава писмено искане за етикети до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намират семената, в което се посочват: големината и броят на партидите, нетната маса на опаковките и тяхното местонахождение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г.) Към искането по ал. 1 заявителят прилага заверено от Областната дирекция по безопасност на храните копие на фитосанитарния паспорт, издаден по Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол.

(3) Заявителят е длъжен да върне в ТЗ на ИАСАС, издало етикетите, останалите неизползвани етикети с придружително писмо, в което посочва вида и броя на етикетите.

Раздел V.

Процедура при вземане на проби и окачествяване на семената

Чл. 50. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Проби за окачествяване на семена от картофи се вземат от партиди, заготвени съгласно раздел IV и при прилагане разпоредбите по Наредба № 16 от 2008 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Размерите на пробите са посочени в Наредба № 16 от 2008 г.

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Вземането на проби се извършва от длъжностно лице - пробовземач, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС, по методи, утвърдени от министъра на земеделието, за установяване съответствието с изискванията за качество, посочени в Наредба № 16 от 2008 г.

(2) Пробите се вземат в присъствието на заявителя или упълномощено от него лице.

(3) Взетата проба се анализира за съответствие на качеството по изискванията на съответната наредба на място в деня на вземането ѝ.

Чл. 52. (1) Семената от картофи се окачествяват, когато за тях има издаден документ от последващ контрол - "Елайза тест", с който семената са одобрени, че отговарят на изискванията.

(2) Документът по ал. 1 не се изисква при окачествяване на семена от картофи за сертифицирането им в категория "сертифицирани семена класа Б".

Чл. 53. (1) В резултат на окачествяването упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице издава документ по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, след заплатена такса, определена с тарифата съгласно ПМС № 310 от 2004 г. за утвърждаване на Тарифа за таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал.

(2) Документът се изготвя в два екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Когато не отговарят на изискванията при окачествяване, посочени в Наредба № 16 от 2008 г., семената не могат да се сертифицират.

(2) Забранява се предлагането на пазара на семената по ал. 1. Заявителят е длъжен да върне издадените етикети в ТЗ на ИАСАС.

Чл. 55. (1) Когато заявителят не е съгласен с резултатите от окачествяването, може да подаде заявление за арбитражен анализ до изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Арбитражът се извършва не по-късно от 3 дни от подаването на заявлението от комисия, определена от изпълнителния директор на ИАСАС.

(3) За целите на арбитражния анализ се извършва ново вземане на проба.

(4) При извършването на арбитражния анализ присъства заявителят или упълномощено от него лице и упълномощеното от изпълнителния директор на ИАСАС лице, извършило първоначалния анализ.

(5) Когато арбитражният анализ потвърди резултатите от първото окачествяване, заявителят заплаща такса, определена с тарифата съгласно ПМС № 310 от 2004 г. за утвърждаване на Тарифа за таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал.

Чл. 56. Окачествените семена картофи след трайно съхранение през есенно-зимния период подлежат на ново окачествяване.

Раздел VI.

Процедура за издаване на сертификати и тяхното прилагане

Чл. 57. (1) Когато семената отговарят на изискванията по тази глава, изпълнителният директор на ИАСАС или длъжностно лице, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС, издава сертификат по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС. В информацията, посочена в сертификата, задължително се отбелязва, ако семената са генетично модифицирани или ако са химически третираны. Използваните препарати за химическо третиране на семената също се отбелязват.

(2) Сертификатът се издава в 5-дневен срок от издаване на документа за качество след заплатена такса, определена с тарифата съгласно ПМС № 310 от 2004 г. за утвърждаване на Тарифа за таксите, които се събират от ИАСАС по Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и Закона за посевния и посадъчния материал.

(3) Сертификатът се съставя в два еднообразни екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС, в което е подадено заявлението за сертификация.

Глава трета.

ПРОЦЕДУРИ ПРИ РАЗФАСОВАНЕ В "МАЛКИ ОПАКОВКИ"

Чл. 58. (1) Семената от зеленчукови, зърнени и фуражни култури и цвекло могат да се предлагат на пазара и под формата на "малки опаковки".

(2) За малките опаковки по ал. 1 се прилагат разпоредбите на съответните наредби по чл. 29, ал. 6 ЗППМ.

Чл. 59. (1) Малките опаковки се изработват от следните материали, които гарантират съхранението на семената:

1. промазана хартия;
2. метално фолио или от друг синтетичен материал, подходящ за топло залепване;
3. метални опаковки;
4. хартиена опаковка или друг синтетичен материал, неподлежащ на залепване.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.)

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Официален етикет" е етикет, издаден от ИАСАС или от сертифициращ/контролен орган на страна - износител на семена.

2. "Грунтов контрол" е основен метод за проверка чрез полско парцелно изпитване на посевния материал с цел определяне на неговата сортова автентичност и сортова чистота.

3. "Електрофореза" е лабораторен метод за проверка на сортовата чистота.

4. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) "Хамбарна инспекция" е официално извършван контрол от упълномощени от изпълнителния директор на ИАСАС лица на прибраната и съхранявана за заготовка царевица на кочани по методи, утвърдени от министъра на земеделието, съгласно чл. 31, ал. 6 от ЗППМ, за установяване на сортовата ѝ чистота.

5. "Фракция" на семена от съответен вид култура означава количества семена, получени при заготовката след разделянето им по размер чрез използване на сита с различна форма и размер, в зависимост от вида култура.

6. "Клонова селекция" е метод, използван в сортоподдържането при картофите за получаване чрез размножаване на майчини клубени на отделни потомства ("клонове") с цел производство на "изходни семена" ("предбазови семена").

7. "Обединени клонове" са получените клубени от одобрени при полска инспекция и лабораторни тестове потомства ("клонове"), предназначени за производство на "изходни семена" ("предбазови семена").

8. "Миниклубени" са клубените, получени при лабораторни условия чрез микроразмножаване ("in vitro") на майчините клубени картофи.

Заключителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 29, ал. 9 от Закона за посевния и посадъчния материал.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2007 Г. ЗА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И/ИЛИ ОДОБРЕНИЕ НА ПРОИЗВЕЖДЕНИЯ И ТЪРГУВАН ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ГРУПИТЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ РАСТЕНИЯ - ЗЪРНЕНИ, МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ, ФУРАЖНИ, ЗЕЛЕНЧУКОВИ, КАРТОФИ И ЦВЕКЛО

(ОБН. - ДВ, БР. 109 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 20.12.2007 Г.)

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 8 ОТ 2007 Г. ЗА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И/ИЛИ ОДОБРЕНИЕ НА ПРОИЗВЕЖДЕНИЯ И ТЪРГУВАН ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ГРУПИТЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ РАСТЕНИЯ - ЗЪРНЕНИ, МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ, ФУРАЖНИ, ЗЕЛЕНЧУКОВИ, КАРТОФИ И ЦВЕКЛО

(ОБН. - ДВ, БР. 79 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2012 Г.)

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА № 3 ОТ 28 МАРТ 2019 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА
ПОЛУЧАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ЛИЦА, КОИТО ПРЕДЛАГАТ
НА ПАЗАРА СЕМЕНА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА НАУЧНИ ЦЕЛИ ИЛИ
СЕЛЕКЦИОННА ДЕЙНОСТ, И СЕМЕНА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА
ДЕМОНСТРАТИВНИ И/ИЛИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОПИТИ,
РАЗРЕШЕНИТЕ ЗА ЦЕЛТА КОЛИЧЕСТВА В ЗАВИСИМОСТ ОТ
РАСТИТЕЛНИТЕ ВИДОВЕ, ОПАКОВКАТА И ЕТИКЕТИРАНЕТО НА
СЕМЕНАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2019 Г.)

§ 6. В Наредба № 8 от 2007 г. за процедурите по сертификация и/или одобрение на произвеждания и търгуван посевен материал от групите земеделски растения - зърнени, маслодайни и влакнодайни, фуражни, зеленчукови, картофи и цвекло (обн., ДВ, бр. 29 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г. и бр. 79 от 2012 г.), се правят следните изменения:

.....

б. Навсякъде думите:

а) "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "министъра на земеделието, храните и горите", а абревиатурата "НСРЗ" с "БАБХ";

б) "Наредба № 61 за производство и търговия на посевен материал от картофи" се заменят с "Наредба № 16 от 2008 г.", а "Наредба № 78 от 2006 г. за производство и търговия на базови семена картофи от съответните класи на пазара на Европейския съюз" с "Наредба № 15 от 2015 г.".

.....

§ 15. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №
77 ОТ 2006 Г. ЗА ПРИЗНАВАНЕ ЗА ВПИСВАНЕ НА НОВИ СОРТОВЕ
ЗЕМЕДЕЛСКИ РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ, СОРТОВЕ ЗА
КОНСЕРВАЦИЯ, СОРТОВЕ ЗА СЪХРАНЕНИЕ И СОРТОВЕ,
РАЗВИТИ С ЦЕЛ ОТГЛЕЖДАНЕ ПРИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ, В
ОФИЦИАЛНАТА СОРТОВА ЛИСТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И
ОБЩИЯ КАТАЛОГ НА ДЪРЖАВИТЕ - ЧЛЕНКИ НА ЕС

(ОБН. - ДВ, БР. 34 ОТ 2021 Г., В СИЛА ОТ 23.04.2021 Г.)

§ 23. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №
99 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ
ФУРАЖНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 03.06.2022 Г.)

§ 8. В Наредба № 8 от 2007 г. за процедурите по сертификация и/или одобрение на произвеждания и търгуван посевен материал от групите земеделски растения - зърнени, маслодайни и влакнодайни, фуражни, зеленчукови, картофи и цвекло (обн., ДВ, бр. 29 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 79 от 2012 г., бр. 30 от 2019 г. и бр. 34 от 2021 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието, храните и горите" се заменят с "министъра на земеделието".

.....

§ 22. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 2, 13, 19, 20 и 21, които влизат в сила от 1 септември 2022 г.